

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Episcopo Et Dilectis filiis & Canonicis Parmensibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

rem nec unquam consensit, inter prædicas personas non deberet ex illo facto conjugium judicari, cum in eo nec substantia conjugalis contractus nec etiam forma contrahendi conjugij valeat inveniri; quoniam ex altera parte dolus solummodo affuit, & defuit omnino consensus, sine quo cetera nequeunt fœdus perficere conjugale. Tertiò quæsisisti * per sedem apostolicam explicari quid sit de quodam monacho sentiendum qui credens se posse mulierem quandam à gutturis tumore curare, ut chirurgicus cum ferro tumorem illum aperuit, & cum tumor ille aliquantulum refedisset, monachus ipse mulieri præcepit ne se vento exponeret ullo modo, ne fortè ventus gutturis apertionem subintrans sibi causam mortis inferret, sed mulier, ejus mandato contempto, dum menses colligeret, vento se exposuit incautè, & sic per apertionem gutturis sanguis multus effluxit, & mulier diem finivit extremum, quæ tamen confessâ est quòd quia vento exposuit semetipsam, ipsa sibi dederat causam mortis, utrum videlicet cum prædictus monachus sit sacerdos, liceat ei sacerdotale officium exercere. Nos ergo tibi taliter respondemus, quòd licet monachus ipse deliquerit alienum officium usurpando quod sibi minimè congruebat, si tamen causa pietatis & non cupiditatis id egit, & peritus erat in exercitio chirurgiæ, omnemque studuit diligentiam quam debuit adhibere, non est ex eo quod per culpam mulieris contra consiliû ejus accidit adeo reprobandus quin post satisfactionem condignam cum eo misericorditer agi possit ut divina valeat celebrare. alioquin interdicens est ei sacerdotalis ordinis executio de rigore. Ad ultimum ex parte tua fuit propositum coram nobis quòd quidam scholaris metuens, ne latrones in hospitio suo essent, parvo assumpto gladio, ut ignem quæreret, de strato surrexit, & cum venisset ad ostium, ignarus reperit ibi furem, qui cum scholaris incipiens colluctari, non solum ipsum scholaris prostravit ad terram, verum etiam penè ad mortem vulneravit eundem. Scholaris verò provocatus ab illo, vim vi incontinenti repellens, extorto latroni gladio, eundem servato juris moderamine percussit, qui perterritus fugam quàm citò potuit maturavit. Mane itaque lucente, conscholares latronem quæsierunt eundem, quem vulneratum inventum Potestati Vicentiæ tradiderunt, coram qua constanter negavit quòd præmissa minimè perpetrarat. Ve-

Tom. II.

rùm præfata Potestas ad eundem scholaris suos nuntios destinavit, ut exponeret si qua sciret de fure prædicto, vel traderet intersignia; qui cultellum quem ipsi latroni abstulerat, & sotulares ab eodem in ipsius domo dimissos, quos abstraxerat sibi ne pedum strepitus audiretur, nuntii tradidit memoratis, super eodem facto se nihil ampliùs intromittens. Potestas itaque receptis talibus intersigniis, latronem apparitoribus suis tradidit puniendum, qui sibi amputarunt virilia & oculos eruerunt. Latro verò se ad quoddam cœnobium transtulit; & ibi per triduum, ira & dolore commotus, nec potum sumpsit nec cibum, & sic de medio est subtractus. Vnde per nostrum postulas oraculum edoceri utrum præfatus scholaris ad sacros ordines valeat promoveri. Nos igitur inquisitioni tuæ taliter respondemus, quòd si præfatus scholaris dignis meritis adjuvatur, propter præscriptum eventum à susceptione sacrorum ordinum nullatenus est arcendus. Datum Laterani Idibus Februarij, pontificatus nostri anno quartodecimo.

Hoc loco, statim post epistolam c. l. x. sequitur epistola dux scripta ad Capitulum Lingonense; sed is qui regestum anni x. l. v. composuit, admonuit illas pertinere ad annum sequentem, in margine eorum adscribens vocem V A C A T. Eas propterea vir illustris Franciscus Bosquetus, qui primus hunc librum edidit, rejecit in sequentem. Sanè verus codex MS. bibliothecæ Colbertinæ, in quo descripti sunt tituli istorum regestorum, dux illæ epistolæ ad Capitulum Lingonense non referuntur in libro x. l. v. sed in initio sequentis. Vnde apparet rectam fuisse mutationem quam hoc loco fecit idem vir illustrissimus.

EPISCOPO ET DILECTIS
filis & Canonicis Parmensibus.

GRatum gerimus & acceptum quòd, sicut tu, frater Episcopo, per tuas nobis litteras intimasti, bonæ memoriæ Gerardus Albanensis electus apostolicæ sedis Legatus auctoritate legationis quaungebatur, tam suæ quàm nostræ donationi collationem primæ præbendæ in Parmensi Ecclesia vacaturæ, vobis, filij Canonici, consentientibus, reservavit, injungens vobis primitus viva voce, & mandans suis litteris subsequenter, quòd ipsam præbendam, cum eam vacare contingeret, G. Clerico nato G. quondam germani sui, cui mores laudabiles ac scientia suffragantur, duceretis liberè assignandam. Propter quod tu, frater Episcopo, nobis supplicasti humiliter per easdem ut præbendam eandem dicto Clerico de benignitate sedis apostolicæ concedere dignemur. Nos igitur vestram diligentiam commendantes, & volentes etiam præfati electi super hoc

Epist. 160.
De præbenda
collationi Pa-
pæ reservata.

E E e ij

statutum firmiter observari, universitati vestrae presentium auctoritate mandamus quatinus primam praebendam in vestra Ecclesia vacaturam donationi nostrae reservare curetis, personae idoneae conferendam. Datum Laterani xvi. Kal. Martij, pontificatus nostri anno quartodecimo.

li ergo &c. confirmationis &c. usque in finem. Datum ut supra.

PHILIPPO ILLUSTRIS REGI
Franciae.

Noverit regalis prudentia quod Tholosanus Comes dudum ad praesentiam nostram accedens, se super haeretica pravitate nihil est multipliciter excolare. Unde nos ad petitionem ipsius Legatis nostris rescripsimus ut denuntiatione solenniter facta, nisi contra eum legitimus accusator infra certum terminum compareret, ipsi congregato Concilio canonicam purgationem indiceret; qua recepta, non permitterent eum super huiusmodi crimine propulsari, alioquin tamquam haereticum ecclesiastica districtione punirent. Scimus autem quod purgationem non praestitit, sed utrum per ipsum steterit ignoramus: quamquam universaliter praedictetur quod ipse in partibus illis pro haeretico habeatur. Unde terram suam penitus tam amisit, nosque Legatis nostris injunximus ut terram ipsam ad eorum quibus pertinet opus diligenter faciant custodiri. Nos igitur ad tuae petitionis instantiam Legatis nostris hoc negotio litteras apostolicas destinamus quales ad tuum commodum & honorem credimus expedire. Super negotio quoque venerabilium fratrum nostrorum Antiodorensis & Aurelianensis Episcoporum hoc tuae regali prudentiae innotescat, quod cum tu sine curiali iudicio nolis remittere poenam quam eisdem Episcopis intulisti, nec nos absque judiciali cognitione valemus salva iustitia revocare sententiam interdicti quam in terram tuam iidem Episcopi protulerunt; sed sicut dudum rogavimus, ita nunc quoque rogamus, ut postposito utrinque iudicio, quia certe sic expedit, negotium amicabiliter sopiatur. Verumtamen scribimus super hoc venerabili fratri nostro Archiepiscopo Senonensi secundum formam quam providimus opportunam. Datum apud Criptam ferratam viii. Kalend. Septembris, anno quartodecimo.

DECANO ET CAPITULO
Capella Ducis Drivionensis.

Cum a nobis petitur quod iustum est, & honestum &c. usque effectum. Eapropter, dilecti in Domino filij, vestris iustis postulationibus grato concurrentes assensu, possessiones, redditus, exemptiones, libertates, & immunitates quas bonae memoriae Hugo Dux Burgundiae praedictae

APPENDIX
LIBRI QUARTI DECIMI.

HUGONI PRIORI ET
conventui Andrensi.

Epist. 161.
Vt beneficia non vacantia non promittantur.
Vide lib. 13.
epist. 205.

Cum ex iuncto nobis apostolatus officio ad Ecclesiarum profectum & religiosorum locorum commodum aciem nostrae considerationis extendere tenemur, ea corrigere nos oportet quae interdum in gravamen ipsorum temere seu etiam improvide attentantur. Sanè ad audientiam nostram vobis intimantibus est delatum quod ad multorum instantiam importunam de non vacantibus beneficiis promissiones saepius facere vos contingit. Unde nobis humiliter supplicastis ut vobis super his dignemur misericorditer providere. Volentes igitur vestrae devotioni super huiusmodi gravamine praecavere, ac attendentes quod id contra statuta Lateranensis Concilij attentatur, promissiones huiusmodi decernimus irritas & inanes, auctoritate vobis presentium districtius inhibentes ne contra praefatum Concilium beneficia promittere non vacantia cuiquam de cetero praesumatis. Nulli ergo &c. nostrae inhibitionis &c. usque incursum. Datum Laterani 11. Kalendas Aprilis, anno quartodecimo.

E I S D E M.

Epist. 162.
Confirmat quandam redemptionem reddituum ecclesiasticorum.

Iustis petentium desideriis dignum est &c. usque complere. Eapropter, dilecti in Domino filij, vestris iustis precibus inclinati, redditus annuos qui nobili viro Eustachio de Campania & suis praedecessoribus cum quibusdam consuetudinibus onerosis olim a vestro monasterio debebantur, & quos ab ipso nobili & heredibus eius, accedente assensu nobilium virorum Comitum Gisenensis & Willelmi de Fielnes, de quorum feodo ipsi proveniebant redditus, redemistis, & relaxationem ipsarum consuetudinum, sicut ea iuste ac pacifice possidetis, vobis & per vos monasterio vestro auctoritate apostolica confirmamus & praesentis scripti privilegio communimus. Nul-